

1 Hyvinvointitiedon ja tehtyjen toimenpiteiden arviointi, yhteenveto ja johtopäätökset

VÄESTÖ

Reisjärven asukasluku oli vuoden 2015 lopussa 2893, mikä on 6 henkilöä vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Kunnan huoltosuhde kasvaa, eli työkäisten osuus väestöstä vähenee (huoltosuhde ilmaisee kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15-64 -vuotiasta kohti). Reisjärven huoltosuhde kasvaa, mutta sen jyrkkä nousu on hidastunut. Huoltosuhde on hieman pienempi kuin Kärämäellä ja Pyhäjärvellä.

Reisjärven sairastavuusindeksi on vertailukuntia Kärämäkeä ja Pyhäjärveä matalampi. Koko maan indeksi on 100, Reisjärven 129.30, mikä taas on koko maan keskiarvoa suurempi. Sairastavuusindeksi ilmaisee jokaiselle Suomen kunnalle lasketun indeksin avulla miten tervettä tai sairasta väestö on suhteessa koko maan väestön keskiarvoon (= 100). Luku on laskettu ikävakioituna. Kelan Sairastavuusindeksi perustuu kolmeen tilastomuuttajaan: kuolleisuuteen, työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuuteen työkäisistä (16 - 64-vuotiaat) sekä lääkkeiden ja ravintovalmisteiden korvausoikeuksien haltijoiden osuuteen väestöstä.

LAPSET JA NUORET

Lastensuojeluasiakkaiden määrä on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna. Uuden sosiaalihuoltolain mukaisesti asiakkuuksia on siirretty pois lastensuojelusta sosiaalihuollon asiakkuuteen, kevyemmän tuen piiriin. Lastensuojelussa on panostettu tehokkaaseen ja vaikuttavaan avohuollon työhön ja palveluihin. Lastensuojeluilmoitusten määrä Reisjärvellä on laskenut edellisvuodesta. Kodin ulkopuolisten sijoitusten määrä on laskenut koko Selänteen alueella merkittävästi, niin myös Reisjärvellä. Uusille huostaanotoille ei ole ollut Reisjärvellä tarvetta.

[Reisjärven lastensuojelun suoritteita1](#)

[Reisjärven lastensuojelusuoritteita2](#)

[Ppky Selänteen Lastensuojelusuunnitelma 2013-2016](#)

Koko Selänteen lastensuojelun sosiaalityön resurssi lisääntyi vuoden 2015 alusta yhdellä sosiaalityöntekijällä Kärämäen erottua Selänteestä. Maaliskuun alusta 2015 Haapajärvi-Reisjärvi - alueella lisättiin lapsiperheiden kotipalvelun resurssia yhdellä työntekijällä (resurssi kaksinkertaistui aiemmasta).

Vuonna 2016 Selänteen lastensuojelussa ja sosiaalityöpalveluissa paino edelleen uuden sosiaalihuoltolain mukaisesti erityisesti ennaltaehkäisevien palveluiden kehittämiseen, mm. ennaltaehkäisevä perhetyö sekä palveluiden parempi saatavuus ilman lastensuojeluasiakkuutta.

Reisjärvellä vuoden 2015 aikana koulukuraattorin asiakkaana oli 47 oppilasta. Oppilaat olivat tasaisesti eri-ikäisiä. Eniten oppilaita ohjautui kuraattorille käyttäytymisen, tunne-elämän, perhe tai sosiaalisten syiden vuoksi. Kuraattorin asiakasmäärä on laskenut edellisestä vuodesta, mikä selittyy ainakin osittain uudella oppilas- ja opiskelijahuoltolailla, jossa painopisteenä on ennaltaehkäisevä, varhainen tuki.

Kouluterveyskyselystä, joka tehdään kahden vuoden välein saadaan tärkeitä tietoa nuorten

hyvinvoinnista ja terveystyöskäytymisestä. Vuoden 2015 kouluterveyskysely toteutettiin ensimmäistä kertaa sähköisesti. Kysely ei kuitenkaan onnistunut teknisesti koko valtakunnassa ja uusia nuorten hyvinvointia kuvaavia tietoja ei ole saatavilla.

Time out! Aikalisä! Elämä raiteilleen -toimintamalli tarjoaa psykososiaalisia tukitoimia nuorten miesten syrjäytymiskehityksen ehkäisemiseksi. Toimintamalli mahdollistaa aktiivisen tuen tarjoamisen nuorille miehille kutsunnoissa ja varusmies- tai siviilipalveluksen keskeytyessä. Reisjärvellä Time out toimintaa toteutetaan vuosittain kutsunnoissa. Reisjärven kunnan nuorisotoimi ostaa etsivän nuorisotyön palvelut Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:ltä. Vuonna 2015 Reisjärvellä etsivään nuorisotyöhön on tullut ilmoitus 20 nuoresta, joista pidempiaikaiseen asiakkuuteen on jäänyt 18 nuorta.

Reisjärvellä toimii nuorisolain mukaisena nuorten vaikuttajaelimenä Reisjärven Nuoret Vaikuttajat toimintaryhmä ja nuorten ohjaus- ja palveluverkosto kokoontuu säännöllisesti.

Kisatien koulu on toiminut väistötiloissa. Kisatien uuden koulun rakentaminen on aloitettu.

Niemenkartanon koulussa on myös oireiltu varsin runsaasti. Kesän 2015 aikana luokkatiloissa on tehty korjauksia, joiden toivotaan parantavan oleellisesti sisäilmaa. Loput korjaustoimenpiteet on tarkoitus tehdä koulun seuraavien lomien aikana.

Lukiossakin on oireiltu sisäilman vuoksi. Siellä on ilmanpuhdistimet olleet käytössä, mikä osittain parantaa tilannetta, mutta ei korjaa sitä. Tutkimuksia ei ole vielä tehty. Osa lukion ryhmistä on toiminut väistötiloissa. Myös lukiolle on tulossa uudet tilat Kisatien koululle.

Yleensäkin sisäilmaongelmaan on syytä suhtautua lasten ja nuorten kohdalla hyvin vakavasti, koska se tulee vaikuttamaan heidän koko elämäänsä.

Varhaiskasvatus on siirtynyt 1.1.2016 alkaen ppky Selänteestä kunnan organisaatioon. Valtuuston päätöksen (6.5.2015) mukaisesti se siirtyi koululautakunnan alaisuuteen.

TYÖIKÄISET

Työvoiman määrä Reisjärvellä v. 2015 oli 1202 kpl; ja keskimääräinen työttömyysaste 8,7 % (pienin koko Pohjois-Pohjanmaalla).

Työkyvyttömyyseläkkeellä olevien määrä on hieman vähentynyt viime vuosina. V. 2014 työkyvyttömyyseläkettä saavien 25 - 64 -vuotiaiden osuus (%) vastaavanikäisestä väestöstä oli Reisjärvellä 13,7 (edellinen vuosi 14,1).

Vuoden 2015 alusta kuntien osavastuu pitkään työttömänä olleiden toimeentulosta alkaa kun työmarkkinatukea on maksettu 300 päivää, entisen 500 päivän sijaan. Jos työttömiä ei aktivoida niin kuntien kustannukset kasvavat rajusti. Työttömien terveystarkastukset jatkuvat työterveyshuoltojen toimesta. Toimintaa on tehostettu keväällä 2015 työkyvyttömien työttömien saamiseksi eläkkeelle. Työikäisen hyvinvointiin liittyen terveystarkastuksissa tulee esiin usein sisäilmaoireiden aiheuttama kuormitus, jota työssä on voinut jatkua pitkäänkin. Yleensäkin jatkuvat muutokset, kiire, uuden oppiminen kuormittaa työntekijöitä. Työn henkinen kuormitus ja sen haasteet sekä ihmisten jaksaminen ovat nousseet päällimmäiseksi työikäisten terveystarkastuksissa.

Terveellisten elämäntapojen edistämistä on jatkettu kunnan ja järjestöjen yhteistyötä kehittämällä. Keväällä 2014 ja 2015 on järjestetty kunnan ja järjestöjen yhteistyökokoukset. Vanhus- ja vammaisneuvosto toimii aktiivisesti ja nuorten ohjaus- ja palveluverkosto kokoontuu säännöllisesti.

IKÄIHMISET

Ikääntyvien hyvinvoinnin tavoitteena on vuoden 2013 voimaan tulleen vanhuspalvelulain mukaan, että mahdollisimman moni ikäihminen elää turvallista, täysipainoista ja mielekästä elämää omassa

kodissaan ja tutussa ympäristössään. Palvelurakenteen muutos on ollut nähtävissä ja ikäihmisten pitkäaikaista laitoshoidoa on vähennetty ja resursseja on siirretty tehostamaan kotihoitoa.

Ikäihmisten toimintakykyä on ylläpidetty ja kohennettu monipuolisella ehkäisevällä ja kuntoutumista edistävällä toiminnalla. Ikäihmisten kotona asumista on tuettu erilaisilla sosiaali- ja terveystaloudellisesti edistävillä palveluilla. Resursseja on suunnattu ennalta ehkäisevään työhön kuten toimintakyvyn tukemiseen ja kuntoutukseen sekä seniorineuvolatoimintaan. Ennaltaehkäisevät kotikäynnit 80 vuotta täyttäneille, jotka eivät ole säännöllisten tai toistuvien palvelujen piirissä, eivät ole toteutuneet v. 2015 henkilöstövaihdosten vuoksi. Tilanne korjautuu v. 2016.

Omaishoidettavia on Reisjärvellä 16 henkilöä. Omaishoitajien terveystarkastukset aloitettiin 2015 ja niitä on jatkettu v. 2016.

Ikäihmisten kotona asumista on tuettu tarvittaessa erilaisilla avopalveluilla, joita ovat esimerkiksi kotihoito, omaishoidontuki, tukipalvelut, vuorohoitoyksikkö, sosiaalihuoltolainmukaiset kuljetukset, päiväkeskus ja viriketoiminta.

Reisjärvellä on vuorohoitopaikkoja Honkalinnassa ja vuodeosastolla (Honkalinna 3 paikkaa ja vuodeosastolla on tarpeen mukaan 7-10 säännöllistä asiakasta). Vuorohoidolla tarkoitetaan tilapäistä tai määräajoin toistuvaa kuntouttavaa ja ympärivuorokautista hoitojaksoa. Vuorohoitoyksikkö on tärkeässä roolissa tukemassa ikäihmisten kotona selviytymistä. Tehostetun palveluasumisen paikan odottajia on jatkuvasti.

Vuoden 2015 aikana vanhuspalveluiden suunnitelma sekä ikäihmisten palveluopas on päivitetty vastaamaan ikäihmisten tarpeisiin. Ppky Selänteen hoito- ja vanhustyön sähköinen esite on julkaistu ppky Selänteen nettisivuilla. Kotisairaaloiminta toimii Honkalinnassa ja henkilökuntaa on koulutettu vuoden 2015 aikana. Kotisairaaloiminnan kehittämistyö jatkuu edelleen. Kotihoito, Honkalinna ja vuodeosasto ovat kotisairaaloiminnan keskiössä toiminnan suunnittelussa.

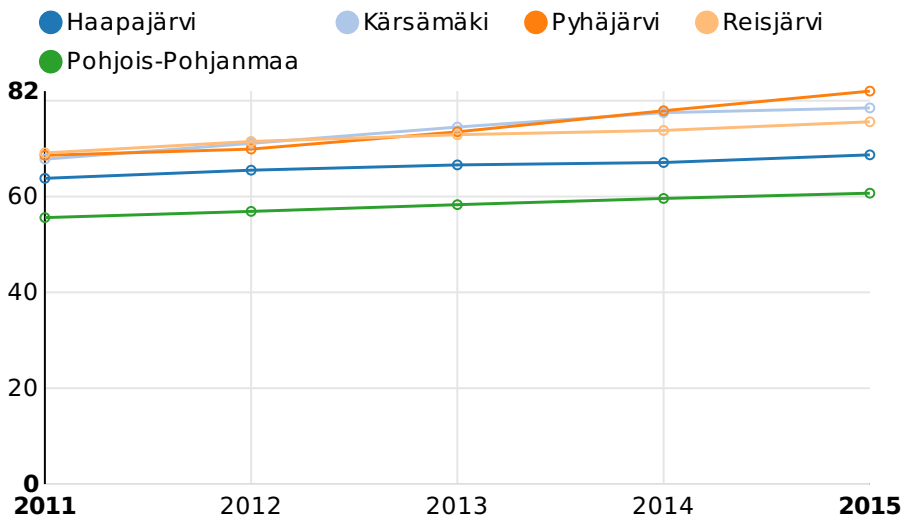
Reisjärvellä toimii vanhus- ja vammaisneuvosto.

Kunnan liikuntatoimi järjestää joka toinen viikko eläkeläisväestölle suunnattuja uimahallikuljetuksia Nivalan Uikkoon syyskuusta joulukuun alkuun ja tammikuun alusta toukokuulle. Kuljetuksiin on osallistunut eläkeläisten lisäksi asiakkaita ohjaajineen toimintakeskus Violasta ja Haapajärven ST-tuotteelta sekä pienryhmien oppilaita opettajineen.

Vuoden 2014 alussa aloitettiin kirjaston kotipalvelu Palvelutalo Mansikan asukkaille.

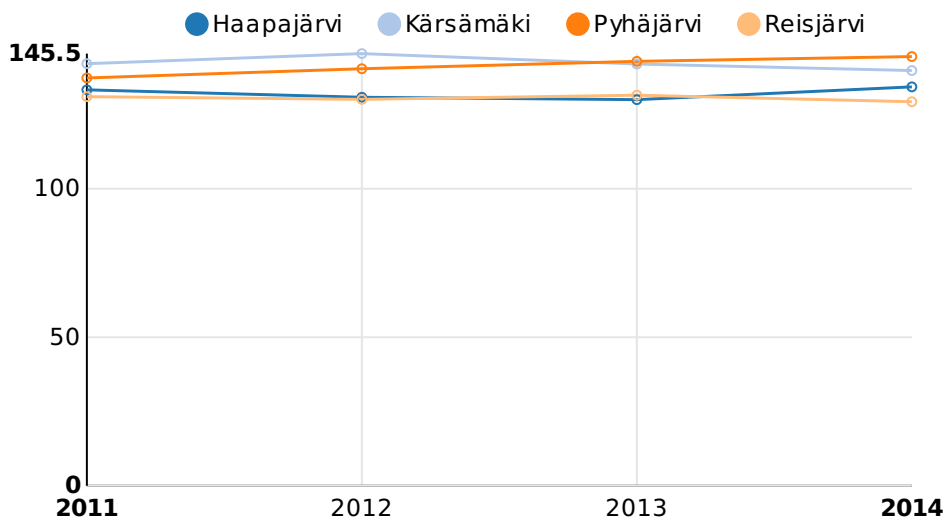
2 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Huoltosuhte, demografinen

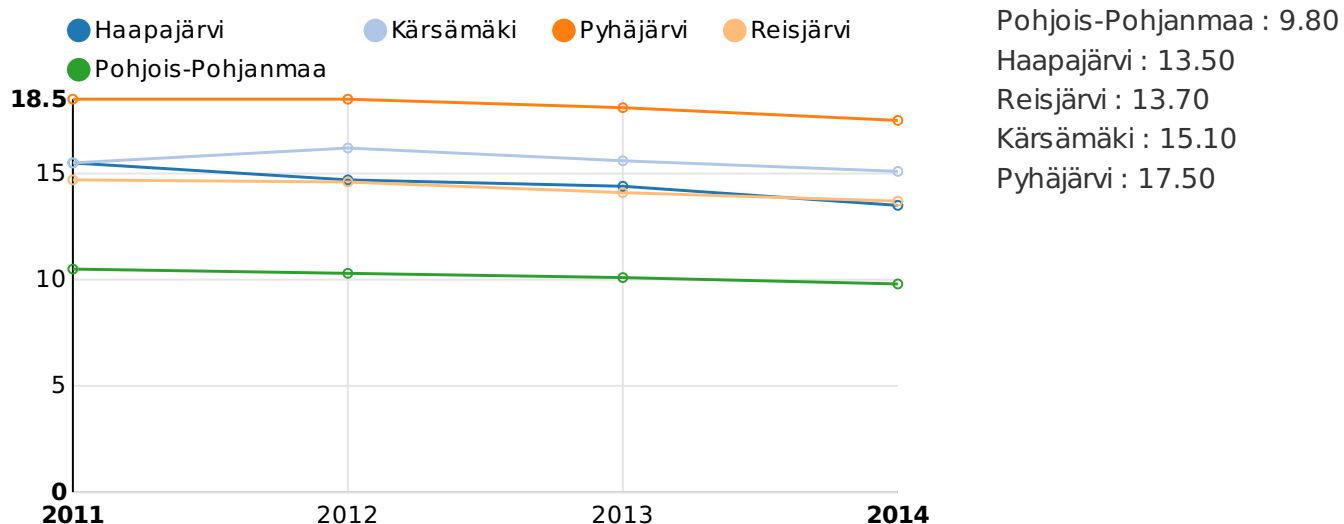
Pohjois-Pohjanmaa : 60.70
 Haapajärvi : 68.70
 Reisjärvi : 75.60
 Käsämäki : 78.50
 Pyhäjärvi : 82.00

Kelan sairastavuusindeksi, ikävakioitu

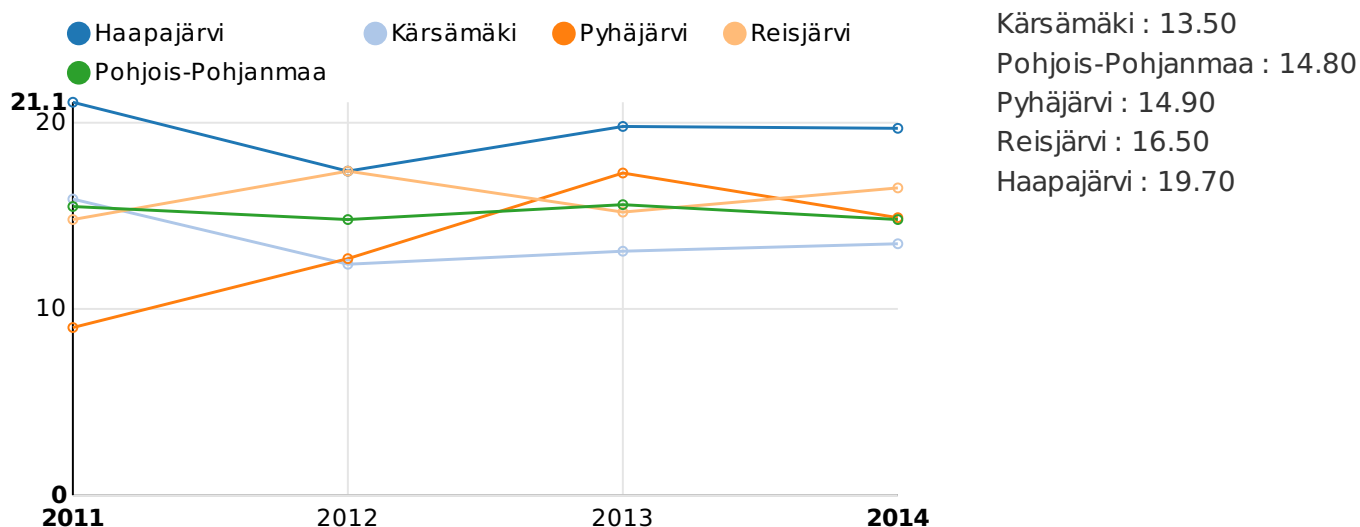

Reisjärvi : 129.30
 Haapajärvi : 134.30
 Käsämäki : 139.80
 Pyhäjärvi : 144.50

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

3 Kuntastrategian painotukset ja linjaukset

Reisjärven kunnan talousarvion vuodelle 2016 ja suunnitelman vuosille 2016-2018 mukaiset hyvinvointipolitiikan ja johtamisen tavoitteet ja painopisteet:

Reisjärven kunnan tavoitteena on kehittyä maaseutumaisena alueena, joka tarjoaa asukkailleen hyvät peruspalvelut, viihtyisän asuinympäristön sekä toimeentulon.

Vuoden 2010 alusta sosiaali- ja terveystoimen, ympäristöpalveluiden sekä rakennustarkastuksen toiminnot on tuotettu Peruspalvelukuntayhtymä Selänteessä.

Reisjärven kunnan kehittämisen painopisteenä on toimia aktiivisesti yhteistyössä seutukunnan kuntien kanssa tavoitteenaan seutukunnan tasapuolinen kehittyminen. Painopisteenä on työpaikkojen lisääminen, uusien yritysten perustaminen ja Ppky Selänteen toiminnan kehittäminen. Henkilöstön hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen panostetaan. Edelleen kiinnitetään huomiota sairastavuuteen ja keinoihin sen vähentämiseksi.

Ympäristön viihtyisyyttä edistämällä vaikutetaan siihen, että kunta säilyy asuin- ja elinympäristönä vetovoimaisen myös muualla työssäkäyvien näkökulmasta. Etätöiden tekemistä kunnassa tuetaan panostamalla kunnan ja alueen tunnetuksi tekemiseen. Kunta kehittää maatalouden palveluita vastaamaan voimakkaasti kehittyneen ja kehittyvän maatalouden tarpeita.

4 Hyvinvoinnin edistämistä tukevat ohjelmat ja suunnitelmat

[Reisjärven hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2013-2016](#)

[Savuton Reisjärvi 2012](#)

[Aktiivisen varhaisen puuttumisen toimintamalli 2008](#) (päivitetään tarvittaessa)

[Reisjärven kunnan Päihdeohjelma](#) (uusitaan tarvittaessa)

[Työsuojelun toimintaohjelma 2015](#)

[Seudullinen päihdestrategia 2009-2012](#)

[Nivala- Haapajärven seudun liikenneturvallisuussuunnitelma](#) (2012)

[Alueellinen turvallisuussuunnitelma 2012](#)

[Ppky Selänteen lastensuojelusuunnitelma 2013-2016](#)

[Reisjärven kunnan esiopetussuunnitelma 2010](#)

[Ppky Selänteen alueen kuntien kotouttamisohjelma 2012](#) (uusitaan neljän vuoden välein)

[Ppky Selänteen varhaiskasvatussuunnitelma 2010](#)

[Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista](#)

[Tietoa kuntapäätäjille vanhuspalvelulaista](#)

Suunnitelmat myös: www.reisjarvi.fi

Hyvinvointisuunnitelma

Painopistealue ja kehittämiskohde/kohteet

1)

Kuntalaisten aktiivisuuden lisääminen oman ja läheisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
Järjestöjen keskinäisen yhteistyön sekä	Kunnan ja järjestöjen yhteistyötapaamiset. Hyvinvointitapahtuman	2000 € määräraha HYTE työryhmän työlle, esim. lehti-	Kunnan ja järjestöjen yhteistyötapaamisia 10/2015, 2/2016

<p>kunnan ja järjestöjen yhteistyön lisääminen</p>	<p>järjestäminen. - HYTE -työryhmät ja järjestöt</p>	<p>ilmoituksiin ja tapahtumien järjestelykustannuksiin</p>	<p>Syksyllä 2015 yläkoululla toteutettiin luontopainotteinen toimintapäivä.</p>
<p>Kuntalaisten aktivoiminen osallistumaan järjestötoimintaan</p>	<p>Järjestöjen yhteystietojen päivittäminen kunnan nettisivuille / vastuu järjestöillä, tiedot ilmoitetaan kunnan yhdyshenkilölle. Tiedotus avustushakemusten yhteydessä.</p>	<p>Yhdyshenkilön työaika</p>	<p>Järjestöjen näkyvyys kunnan nettisivuilla. Kunnan nettisivut on uudistettu. Kuntalaisia palvelemaan on luotu sähköinen tapahtumakalenteri osoitteeseen www.reisjarvinen.fi. Vapaa-aikatoimen Facebook sivusto on aloittanut 5/2015. On järjestetty some-koulutus 1/2016.</p>
<p>Terveysliikunnan lisääntyminen ja ylipainon vähentyminen</p>	<p>Maksuttomat liikuntapaikat edelleen Tiedotus lasten ja nuorten ulkoliikunnan tärkeydestä, "kakarot kartanolle". / Kodit, koulu- ja vapaa-aikatoimi, neuvola, järjestöt Reisjärven kunta on mukana Liikkuva koulu -hankkeessa. Tiedottaminen liikuntamahdollisuuksista: paikat, yhdistykset/vapaa-aikasihteri Ravitsemusneuvontaa koululaisille Lähiystävätoiminnan jatkuminen Painonhallintaryhmien toiminta, osallistuminen</p>	<p>Ravitsemusterapeutin luentokustannukset: ei kustannuksia</p>	<p>Ravitsemusterapeutin neuvontaa yläkoululaisille hyvinvointipäivän yhteydessä kolmivuositain. Lähiystävätoiminta jatkuu SPR ja seurakunnan toimesta. MLL:n Perhekummi-koulutus alkamassa alueellamme. TERHO-kerho lapsille ja ikäihmisille aloittanut elokuussa 2015, on kokoontunut säännöllisesti ja jatkaa toimintaansa.</p>

	hyvinvointisopimuksen tarjoamaan videovälitteiseen painonhallinnan ryhmäohjaukseen syksystä 2013 lähtien sekä edelleen Ppky Selänteessä kaksi kertaa vuodessa alkavat painonhallintaryhmät	Selänteessä on kokoontunut 1 videovälitteinen painonhallintaryhmä. Syksyllä 2016 pyritään saamaan uusi ryhmä kasaan.
--	--	--

2)

Päihdehaittojen ehkäiseminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
Päihdeettömät kunnan tilat, alueet ja tilaisuudet	Valtuuston päätös ko. asiasta. / Vapaa-aikalautakunta valmistelee esityksen yhdistysten kanssa ja tekee esityksen hallitukselle ja edelleen valtuustolle. Tiedotus PAKKA-ohjelman käyttöönotto. PAKKA-toimintamalli on kehitetty alkoholihaittojen vähentämiseksi paikallisella tasolla ja on yksi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimuksen tarjoama hyvä käytäntö kuntien käyttöön. -päihdeyhdyshenkilö	Esityksen valmisteluun käytettävä aika	Kunnan järjestämät tilaisuudet ovat päihdeettömiä. Kunnassa on huomioitu PAKKA-ohjelman mukainen toiminta. Kauppiain, ravitsemusliikkeen ja kunnan viranhaltijoiden yhteistyötapaaminen on järjestetty syksyllä 2014.
Päihdeiden käyttö vähenee	Maakunnan hyvinvointisopimuksen tarjoaman PAKKA-ohjelman käyttöönotto v. 2014 Raittiuskasvatus lapsille ja nuorille kodeissa. Vanhemmat, neuvolat, lasten ja perheiden kanssa toimijat	Koulutukseen osallistumiseen käytetty aika eri hallinnonalojen toimijoilla Neuvonta	Kouluterveyskyselyn tuloksia ei ole saatavilla tietoteknisten ongelmien vuoksi vuonna 2015 Päihdepalvelukäynnit PAKKA-toimintamallin pohjalta toteutettu julistekilpailu 8-luokkalaisille nuorille keväällä 2015.

3)

Lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
---------	-----------------------------	-----------	-------------------

<p>Lapset ja nuoret saavat riittävästi tukea</p>	<p>Lapset puheeksi, kaksiportainen työmenetelmä lapsen arjen tueksi. Maakunnan hyvinvointisopimuksen hyvän toimintamallin koulutus ja käyttöönotto vuonna 2014-2015. Koulutoimi ja Ppky Selänne</p> <p>Kunta tukee nuorten kesätyöllistymistä.</p> <p>Etsivä nuorisotyö.</p>	<p>Koulutukseen käytetty aika ja mahdolliset matkakustannukset.</p> <p>Riittävät resurssit nuorisotoimintaan, oppilashuoltoon ja lastensuojeluun jne.</p> <p>Nuorten kesätyöllistämiseen varattu määräraha.</p>	<p>Kouluttajakoulutukseen on osallistuttu koulutoimesta ja varhaiskasvatuksesta, neuvolasta ja lastensuojelusta.</p> <p>Menetelmäkoulutusta on toteutettu varhaiskasvatuksessa, lastensuojelussa ja neuvolassa.</p> <p>Toimintoihin osallistuvien nuorten määrä.</p> <p>Reisjärvellä aloitti oma koulupsykologi syksyllä 2015.</p>
---	--	---	--

4) Työikäisen väestön hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
<p>Tuetaan työssäjaksamista</p>	<p>Kiinnitetään huomio työskentelyolosuhteisiin</p> <p>Työnantajat ja työntekijät</p> <p>Henkilöstöpolitiikka</p> <p>Työnantajat järjestävät työntekijöilleen ohjattua liikuntaa ja kannustavat liikkumiseen mm. tyky-seteleillä.</p> <p>Henkilöstön koulutus</p>	<p>Työterveyshuolto, työsuojelu, työnantajan-työntekijän velvollisuudet.</p> <p>Talousarvion määräraha.</p>	<p>Toimenpiteet ja kyselyt.</p> <p>Sairaspoissaolojen seuranta.</p> <p>Työterveyshuollon järjestämät työpaikkakäynnit.</p> <p>Osallistumismäärät.</p>
<p>Työttömien työkyvyn ylläpitäminen</p>	<p>Työttömien terveystarkastukset jatkuvat Ppky Selänteessä</p> <p>Palvelujen kohdentaminen</p> <p>Tukityöllistäminen ja kuntouttava työtoiminta.</p>	<p>Terveystarkastusten kustannukset</p>	<p>Työttömien terveystarkastuksiin osallistuneet (määrä).</p>

5) Ikääntyneen väestön hyvinvointi

--	--	--	--

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
<p>Tuetaan ikääntyneen väestön kotona asumista ja toimintakyvyn ylläpitämistä</p>	<p>Vastataan uuden vanhuspalvelulain muutoksiin 1.7.2013 ja 1.1.2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> • terveystarkastukset • kotiin annettavat palvelut ensisijaisia • yksilölliset palvelutarpeenselvitykset, palvelusuunnitelmat • kunnan suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi <p>Aktiivinen vanhusneuvoston toiminta</p> <p>Vertaisryhmätoiminta, Voimaa vanhuuteen hanke, järjestöt</p> <p>TERHO-kerho toiminnan aloittaminen 2015</p>	<p>Kunta ja Ppky Selänne</p> <p>TERHO-kerho / MLL ja SPR</p>	<p>Vanhuspalveluiden suunnitelma on hyväksytty Selänteen kunnissa.</p> <p>Vanhus- ja vammaisneuvosto toimii kunnassa, kokoontumiset.</p> <p>TERHO-kerho toimii.</p> <p>Ikäihmisille järjestetty ravitsemusneuvontatilaisuus huhtikuussa 2015.</p>

VALTUUSTOKÄSITTELY

HYVÄKSYMINEN OSAKSI KUNNAN TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAA